

* نام کتاب: جامعه روستایی و نیازهای آن

* مؤلف / مترجم: فرامرز رفیع پور

* ناشر: شرکت سهامی انتشار

* نوبت و محل چاپ: تهران، سوم

* سال نشر: ۱۳۷۴

۲- جامعه روستایی و نیازهای آن

این اثر منبعی فرعی و کمکی در دروس جامعه‌شناسی روستایی، جامعه‌شناسی توسعه، جامعه‌شناسی کشورهای جهان سوم و روش تحقیق عملی محسوب می‌شود. این اثر می‌تواند در کنار آثار ذیل مفید واقع شود:

- جامعه‌شناسی روستایی و مطالعات فرهنگی منصور و ثوقی
- جامعه‌شناسی روستایی مصطفی ازکیا
- جامعه‌شناسی روستایی لهسایی‌زاده
- جامعه‌شناسی روستایی خسرو خسروی

الف) بررسی شکلی

شیوه نگارش متن بسیار روان و رسا است و با وجود اینکه ۵۶ صفحه اول کتاب به مباحث انتزاعی و پیچیده اختصاص یافته نحوه نگارش مطالب به گونه‌ای است

که خواننده دچار مشکل نمی‌شود. نویسنده با رعایت آیین نگارش، موضوع، مسئله یافته‌های تحقیق را بیان نموده است.

طرح روی جلد دلالتی خاص بر عنوان کتاب ندارد. نظریه انتشار کتاب در اواسط دهه ۱۳۶۰، و تبعیت از حروف نگاری اولیه در چاپ‌های بعدی، سبک حروف نگاری و صفحه آرایی کتاب، باید تغییر یابد، کیفیت صحافی و چاپ برخی صفحات مناسب به نظر نمی‌رسد.

کتاب دارای پیش‌گفتار، هدف، مقدمه، فهرست مطالب، نتیجه‌گیری، جدول خلاصه و فهرست منابع می‌باشد. این اثر می‌تواند به عنوان یک منبع کمکی در درس جامعه‌شناسی روستایی به‌خصوص در مباحثی مانند توسعه روستایی، استفاده شود.

ب) بررسی محتوایی

مطالب کتاب به شیوه‌ای ساده و روان بیان شده‌اند و از واژه‌ها و اصطلاح‌های تخصصی جامعه‌شناسی نیز استفاده شده است. از جهت معادل‌سازی، کیفیتی مناسب دارد اما در برابر ترجمه اصطلاح‌های تخصصی گاه معادل آلمانی و گاه معادل انگلیسی آورده شده که از این حیث امکان تطبیق برای خواننده مشکل می‌شود. مؤلف از ابزارهای علمی هم‌چون: طرح بحث مقدماتی، جمع‌بندی نهایی و نمودار برای تفهیم موضوع استفاده نموده است. اثر مورد نظر از جنبه‌های مختلف دارای نوآوری است که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. برای اولین بار در جامعه روستای ایران، پژوهش علمی در جهت نیاز سنجی انجام شده است.

۲. اطلاعات نظری به گونه‌ای مناسب در بررسی واقعیت‌های ایران به کار گرفته شده است.

۳. غنای روش شناختی کتاب در بررسی موضوع، حائز اهمیت است.

۴. الگوی خوبی از حیث روش شناختی و نوع مطالعه برای محققان جوان در حوزه جامعه‌شناسی روستایی است و نظم منطقی و انسجام میان مطالب مشهود است. عمده مباحث و بحث‌ها نیز کاملاً بیان شده‌اند.

مؤلف حداکثر دقت را در ارجاع‌ها و استنادها به عمل آورده است و یکی از نکات مثبت اثر آن است که محقق در صفحه ۳۵۱، هنگام معرفی منابع کتاب‌هایی را که به طور مستقیم مطالعه کرده از منابعی که به نقل از منابع دیگر آورده متمایز نموده است. هم‌چنین در پاورقی متن موارد متعددی وجود دارد که مؤلف خواننده را به مقایسه مطالب ذکر شده با منابع دیگر فرا می‌خواند از جمله: صفحات ۵۰-۵۶-۵۷.

در بخش چارچوب نظری مبنایی نسبتاً جامع (در مقایسه با زمان تألیف) برای تعریف، طبقه‌بندی و ریشه‌یابی نیاز، ارائه شده است و فنون خاص تحقیق برای اولین بار در زمان انجام این تحقیق به کار برده شده که قابلیت پژوهشی و آموزشی را افزایش می‌دهد.

پیشنهادها

- کتاب مورد نظر اثری مفید برای دانشجویان و علاقه‌مندان به بحث جامعه‌شناسی روستایی است و می‌تواند به عنوان منبع کمکی در درس جامعه‌شناسی روستایی توسعه استفاده شود.

- دوگانه نویسی اصطلاح‌ها (که برخی با معادل انگلیسی و برخی آلمانی است) اصلاح شود تا خواننده دچار ابهام نشود.

- جهت سهولت دستیابی خوانندگان به مطالب مورد علاقه بهتر است فهرست اعلام، اشخاص و واژه‌های تخصصی به انتهای کتاب افزوده شود.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی